

Blijkens opeenvolgende Eurobarometer-enquêtes hecht de Nederlandse burger groot belang aan dierenwelzijn ⁱ. Tot nu toe heeft Nederlandse wet- en regelgeving over dierenwelzijn zich vooral gericht op het voorkomen van negatief dierenwelzijn zoals pijn en stress. Het ministerie van LNV wil samen met boeren, de Dierenbescherming en ketenpartijen komen tot een convenant met als doel het waarborgen van ruimte voor natuurlijk gedrag en het kunnen bereiken van een positieve mentale staat, zodat dieren een leven krijgen dat voor hen de moeite waard is.

Een dergelijk niveau van dierenwelzijn komt er niet zonder rekening te houden met milieu en natuur en een goed verdienmodel voor veehouders en andere commerciële houders van dieren. Als één van drieën niet wordt ingevuld blijft er onvrede en werk aan de winkel. Het beste zijn dan ook win-win-win maatregelen, goed voor het milieu, goed voor de dierhouder én goed voor het dier. ⁱⁱ Maar mocht dierenwelzijn strijden met de belangen van milieu en/of dierhouder dan moet verder gezocht worden naar een oplossing die niet ten koste gaat van het dier.

U kunt in uw verkiezingsprogramma en wellicht straks in een coalitieakkoord maatregelen bepleiten met een win-win-win zodat we allemaal (ondernemer, milieu en dier) een toekomstperspectief hebben met een waardig leven voor ondernemer, milieu en dier.

1. Wij staan achter het Europees Burgerinitiatief 'Stop de kooien' ⁱⁱⁱ en steunen een verbod op kooisystemen in de veehouderij met een zo kort mogelijke uitfaseringstermijn.
2. Er dient een eind te komen aan lichamelijke ingrepen bij dieren om ze aan te passen aan het houderijsysteem, zoals chirurgische castratie en staart couperen van varkens, snavelkappen van pluimvee en onthoornen van rundvee en geiten.
3. Er dient te worden toegewerkt naar een dierwaardige veehouderij waarin de essentiële behoeften van een dier het uitgangspunt is voor het ontwerp van houderijsystemen.
4. Ook voor de kweek van insecten en octopussen, de wildvang van vissen en het vangen en houden van ongewervelde dieren zoals kreeften en krabben zijn dierenwelzijnseisen nodig. Bij de beoordeling van nieuwe en/of sterk aangepaste vormen van houderij en vangst van dieren dient het voorzorgsbeginsel, wat een algemeen beginsel van het EU-recht is, te worden toegepast.
5. De Europese verboden op het aan de poten vangen van pluimvee en het mengen van varkens in het slachthuis dienen behouden te blijven en het verbod op het gebruik van stroomstootwapens bij het drijven van dieren moet uitgewerkt worden.
6. Hoe langer een transport van dieren duurt hoe meer vermoeidheid, uitdroging, honger, verwonding en ziekte hun tol eisen. Dergelijk transport moet daarom zoveel mogelijk vervangen worden door transport van karkassen en sperma. En aan resterende diertransporten moeten harde tijdslimieten worden gesteld. Zo moeten niet gespeende dieren niet voor een leeftijd van 12 weken worden vervoerd. En er moeten hardere temperatuurgrenzen komen voor het vervoer van dieren bij extreme weersomstandigheden (hitte en kou). Transport van levende dieren over zee en naar derde landen dient daarom verboden te worden. ^{iv}

7. Bedwelmen met CO2 roept heftige aversieve reacties op bij varkens, daarom dient er serieus onderzoek te komen naar alternatieven hiervoor. Kippen op de kop door een waterbad onder stroom halen veroorzaakt veel leed en dient door humanere alternatieven zoals meer-fase gasbedwelming vervangen te worden. Onbedwelmd slachten dient vervangen te worden door z.g. reversibel bedwelming. Voor het doden van eendaghaantjes zijn inmiddels diverse alternatieven, zodat dit verboden kan worden.
8. Ter voorkoming van een ongelijk speelveld voor boeren dienen importen van dierlijke producten van buiten Nederland aan minstens dezelfde dierenwelzijnsnormen te voldoen. Hierbij moet naar de hele keten worden gekeken, niet uitsluitend naar één schakel in de productieketen. Handelsverdragen die hieraan niet voldoen, zoals het Mercosur-verdrag en andere evident niet duurzame handelsverdragen en –akkoorden zonder afdoende aandacht voor dierenwelzijn, dient Nederland af te wijzen.
9. Er dient een nationaal voedselbeleid te komen voor betere voedselproductie en -consumptie waarin hoog dierenwelzijn centraal staat, met duidelijke doelen door de gehele keten en dat de consument ondersteunt bij het maken van gezonde, dierwaardige en duurzame keuzes.
10. Er dient een eind te komen aan het gebruik van producten van wilde dieren wanneer dit geen redelijk of noodzakelijk doel dient. Gelet hierop moet in ieder geval de import van jachttrofeeën, ivoor en producten van coyotebont en kangoeroeleer worden verboden. Ook producten van gehouden dieren waarvoor geen hoog dierenwelzijn kan worden gegarandeerd, zoals bont, dons van levend geplukte dieren en angorawol, moeten worden verboden.
11. Nationale wetgeving voor Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) dient gebaseerd te zijn op de herziene OESO-richtlijnen waar dierenwelzijn in verankerd is.
12. Het in januari aangekondigde houdverbod voor gezelschapsdieren die lijden aan uiterlijke kenmerken moet doorgang vinden en niet worden afgezwakt.
13. Er dient een landelijke structuur te komen die zorgt voor paraatheid en de benodigde kwaliteit om dieren bij het uitbreken van rampen te kunnen helpen.
14. De wolf is welkom in Nederland. Er moet een voorlichtingscampagne komen die ons leert om samen met de wolf te leven in een dichtbevolkt land. Natuurrecreanten moeten adequaat worden geïnformeerd door natuur- en terreinbeheerders. Er moet voldoende budget via subsidieregelingen zijn voor preventieve maatregelen en voorlichting voor dierhouders zodat zij hun dieren kunnen beschermen en optimaal kennis hebben over het gedrag van de wolf.

ⁱ In 2006 en 2016 zijn in opdracht van de Europese Commissie [speciale dierenwelzijn Eurobarometer-enquêtes](#) in de hele EU gehouden. Hier vindt u [een link](#) met de resultaten voor de Nederlandse bevolking.

ⁱⁱ Op de website '[Ook onze transitie](#)' staan allerlei voorbeelden van win-win-win oplossingen voor de uitdagingen waar de veehouderij voor staat die rekening houden met milieu, boer én dier.

ⁱⁱⁱ Beoordeling en reactie van de Europese Commissie op het EU burgerinitiatief Stop de kooien vindt u [hier](#).

^{iv} Een studie i.o.v. het Europees parlement naar het dierenwelzijn tijdens transport naar derde landen vindt u [hier](#).